

Småföretags- barometern 2022

Västernorrlands län

Ett samarbete mellan:

företagarna

Sparbankernas
Riksförbund

Swedbank

INNEHÅLL

Om Småföretagsbarometern	3
Nettotal och konjunkturindikatorn	3
Sammanfattning av konjunkturläget i Västernorrlands län	4
Konjunkturutvecklingen i Sverige och näringslivet i Västernorrlands län	5
Näringslivet i Västernorrlands län.....	5
Småföretagsbarometern – Västernorrlands län.....	7
Konjunkturindikatorn	7
Sysselsättning.....	9
Orderingång	10
Tackat nej till order	11
Omsättning	12
Lönsamhetsutvecklingen.....	13
Expansionsutsikter och hinder för expansion.....	15
Slutsatser	18

OM SMÅFÖRETAGS- BAROMETERN

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar på utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företag inom det privata näringslivet med 1–49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp geografiskt så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och insikten kring de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

NETTOTAL OCH KONJUNKTURINDIKATORN

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a. Ja/nej
- b. Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator baseras på **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än noll betyder kontraktion, medan ett värde över noll betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå.

Sedan adderas nettotalen för *sysselsättning, ordergång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

SAMMANFATTNING AV KONJUNKTURLÄGET I VÄSTERNORRLANDS LÄN

- **Småföretagskonjunkturen** i Västernorrland har förbättrats under det senaste året, men länet har en lägre konjunkturindikator än rikssnittet. Utfallet av årets konjunkturindikator blev lägre än vad länets företagare förväntade sig i fjol. Företagens förväntningar för de kommande tolv månaderna visar på en kraftigt ökad tillväxttakt i konjunkturen.
- **Sysselsättningstillväxten** i de västernorrländska företagen har återhämtat sig sedan fjolårets bottennotering och länet har återigen en positiv tillväxttakt. Tillväxttakten är marginellt lägre i länet jämfört med rikssnittet. Företagen förväntar sig en fortsatt ökad tillväxttakt i sysselsättningen under de kommande tolv månaderna.
- **Tillväxttakten för orderingången** i länets företag har ökat under de senaste tolv månaderna, men Västernorrland placerar sig trots det under rikssnittet. Tillsammans med Örebro och Södermanlands län har Västernorrlands småföretag haft svagast orderutveckling i landet under de senaste tolv månaderna. Prognosen för de kommande tolv månaderna är dock mycket optimistisk och visar på en stark uppgång i orderingångens utveckling.
- **Omsättningstillväxten** i Västernorrlands län har ökat under det senaste året, men utvecklingen har varit svagare än rikssnittet. Företagen förväntar sig en ökad tillväxttakt under de kommande tolv månaderna. Endast i Östergötlands län har småföretagen mer optimistiska förväntningar på omsättningsutvecklingen.
- Företagens **lönsamhetstillväxt** har mattats av och ligger för andra året i rad på en negativ nivå, samt under rikssnittet. På ett års sikt förväntas lönsamhetens tillväxttakt i länets företag dock öka kraftigt.
- I Västernorrland anser 62 procent av företagen att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, jämfört med riksgenomsnittets 69 procent. Nio av tio företag i länet vill växa.
- Det främsta **tillväxthindret** hos företagen i Västernorrlands län är bristen på lämplig arbetskraft. Svag efterfrågan av företagens varor och tjänster är ett betydligt större hinder för tillväxt i länet än i riket som helhet.

KONJUNKTURUTVECKLINGEN I SVERIGE OCH NÄRINGSLIVET I VÄSTERNORRLANDS LÄN

Efter att ha drabbats hårt av coronapandemin samtidigt som tillväxten föll kraftigt både i Sverige och i omvärlden har konjunkturen i småföretagen med 1–49 anställda återhämtat sig under det senaste året. I årets undersökning steg konjunkturindikatorn till 57 jämfört med minus 15 i fjol, den lägsta nivån i Småföretagsbarometerns historia. Uppgång är dock lägre än vad företagen räknade med i fjol. Då förväntades konjunkturindikatorn stiga till 88. Den främsta förklaringen är svagare tillväxt i företagets ordergång och omsättning är, men även sysselsättningen steg mindre än förväntat.

Småföretagen är dock positiva om framtiden och tror att konjunkturen kommer fortsätta stärkas under de närmaste tolv månaderna. Om deras prognos stämmer skulle det ge en konjunkturindikator på 77, vilket är något högre än det historiska genomsnittet (76). Mest optimistiska är företagen om ordergång och omsättning, samtidigt är deras sysselsättningsplaner de högsta sedan 2011 efter att ha utvecklats svagare än genomsnittet de tre senaste åren.

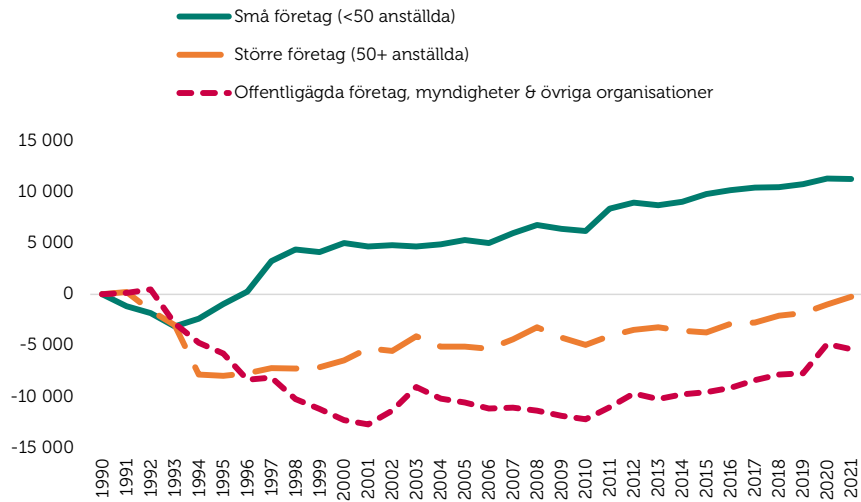
Den starkaste uppgången väntas inom tjänstesektorn följt av tillverkningsindustrin medan byggföretagen förutser en svagare konjunktur. Trots kraftigt ökade produktionskostnader, hög inflation, återkommande störningar i leveranskedjorna och stigande räntor tycks inte småföretagens framtidsplaner dämpats i någon större omfattning. Efter undersökningsperioden har nedåtriskerna dock ökat varför dessa planer kan komma att revideras ner under året.

Näringslivet i Västernorrlands län

Basen för näringslivet i Västernorrlands län är tillverkningsindustrin med relaterade verksamheter. Förhållandevis många företag är verksamma i vad som traditionellt anses vara basnäringar, så som skogsindustrin, eller andra råvarubaserade näringsgrenar. Även byggindustri, detaljhandel och företagstjänster, liksom logistik- och transportsektorn är viktiga för länets sysselsättning. De stora och mellanstora företagen är fortsatt viktiga både som arbetsgivare och som beställare av tjänster och varor från småföretagen i länet. De mellanstora företagen bidrar även till ökad sysselsättning och tillväxt, samtidigt som denna näringslivsstruktur blir relativt sårbar för internationella och inhemska konjunktursvängningar. Västernorrlands län har en god branschbredd jämfört med många andra län. En utveckling av fler branscher än de traditionellt starka behövs dock för att minska sårbarheten vid konjunktursvängningar. Bland annat behövs bättre möjligheter för mindre företag att växa och expandera. Detta förutsätter en god infrastruktur liksom ett brett samarbete mellan näringsliv, kommuner och andra organisationer. Dialogen med och inom näringslivet är viktig för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Figur 1 visar att de mindre, växande företagen står för sysselsättningstillväxten i Västernorrlands län. Även antalet sysselsatta i den offentliga sektorn har vuxit under de senaste åren, dock mer marginellt.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Västernorrland län sedan 1990 (källa: SCB)¹

¹ Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

SMÅFÖRETAGSBAROMETERN – VÄSTERNORRLANDS LÄN

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

I Småföretagsbarometern redovisar vi Västernorrland läns utveckling för sysselsättning, ordergång och omsättning för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera netttotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i länet.

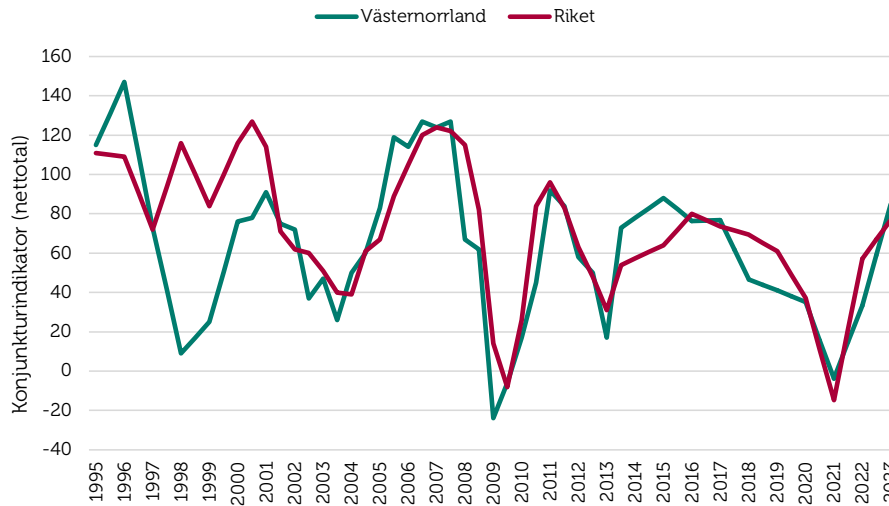
Konjunkturindikatorn i Västernorrland län har historiskt sett legat i linje med rikssnittet men figur 2 visar en avvikelse från rikets utvecklingskurva 1997 – 1998 samt att den ekonomiska krisen 2008 – 2009 slog något hårdare i länet än i riket som helhet. Från att år 2007 nått ett netttotal på 127, bottnade index 2009 med ett värde på minus 24. I fjolårets mätning var det sammanvägda nettotalet för konjunkturindikatorn i länet minus 4 och företagen i Västernorrland län hade en mildare nedgång i konjunkturen jämfört med rikssnittet vars netttotal var minus 15, se figur 2.

I årets Småföretagsbarometer har konjunkturläget förbättrats i länet vars netttotal återigen är på en positiv nivå med nettotalet 33. Motsvarande netttotal för riket som helhet är 57, vilket innebär att Västernorrlands län placerar sig under rikssnittet.

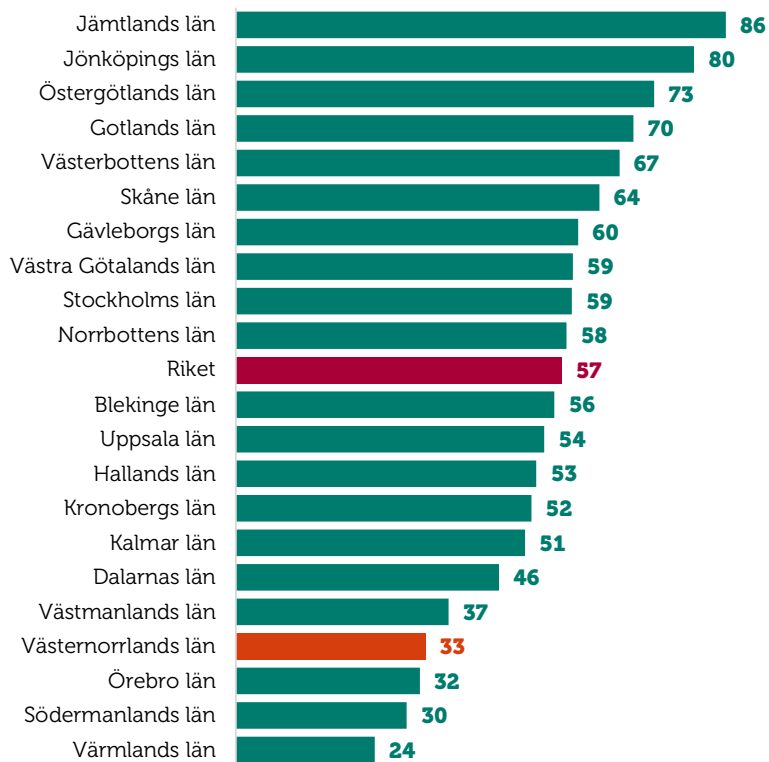
Utfallet av årets konjunkturindikator blev även lägre än vad länets företag förväntade sig i fjol. Efter mer än ett år med coronapandemin var företagens förväntningar på det kommande året mycket optimistiska, med en prognos om en kraftig tillväxt till nettotalet 62. Vaccineringen mot covid-19, fortsatta finanspolitiska stimulanser och en ljusare världskonjunktur bidrog sannolikt till optimismen.

Företagens förväntningar på de kommande tolv månaderna är att konjunkturläget ska förbättras ytterligare. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar en uppgång till en konjunkturindikator på nettotalet 85. Motsvarande netttotal för rikssnittet är 77.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, och omsättning (netttotal) i Västernorrlands län och riket 1995–2022

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (netttotal) 2022

Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett nettotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen, det vill säga att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningsutvecklingen i Västernorrlands län har haft en ökad tillväxttakt under de senaste tolv månaderna. Totalt har 12 procent av företagen i länet ökat sin personalstyrka medan 6 procent har minskat den. Detta resulterar i ett nettotal på 6, vilket ska jämföras med nettotalet minus 6 i fjolårets rapport. Sysselsättningsstillväxten har därmed återhämtat sig från fjolårets bottennotering. Motsvarande utveckling för rikssnittet har också varit tilltagande till ett nettotal på 7.

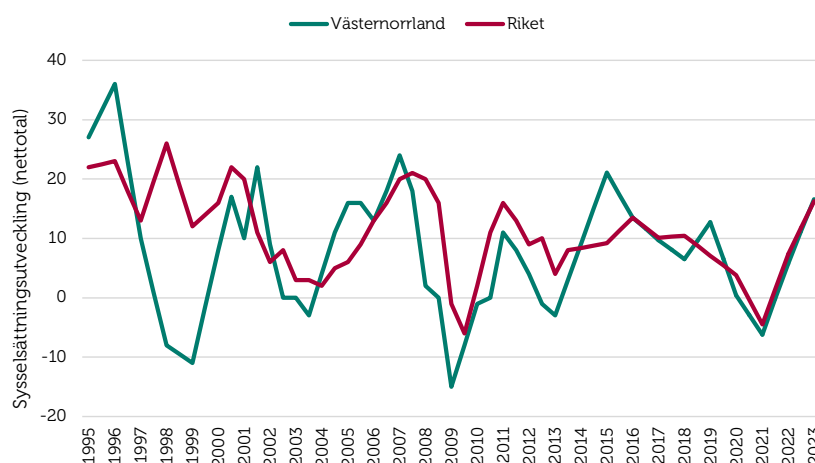
Coronapandemin har drabbat småföretagen hårt, men i fjolårets rapport började de se ljuset i tunneln. Trots osäkerhet kring hur pandemin skulle utveckla sig, med risk för fler eller långvariga restriktioner för att begränsa smittspridningen var företagens prognoser om sysselsättningsutvecklingen positiva i fjolårets rapport, då förväntade sig företagen en ökad tillväxttakt till nettotalet 16. Årets utfall blev därmed lägre än fjolårets förväntningar.

Företagens förväntningar är att sysselsättningsutvecklingen ska fortsätta förbättras under de kommande tolv månaderna, till ett nettotal på 17. Andelen företag som förväntar sig en ökad personalstyrka är 17 procent, samtidigt som knappt 1 procent förväntar sig att antalet anställda kommer minska. Motsvarande förväntningar för landet som helhet är ett nettotal på 16.

Det kan vara värt att notera att småföretagens anställningsplaner till viss del speglar den djupa kris som många av företagen befunnit sig i, med personalneddragningar och permitteringar som följd. I de företag som planerar att anställa kan det delvis handla om en återgång till mer normala förhållanden, vilket innebär att anställningsplanerna till stor del kan tolkas som en återanställning snarare än nyanställning.

Resultaten för hela riket visar att de mest optimistiska sysselsättningsplanerna finns bland företag inom hotell och restaurang, men även inom tillverkning och handelssektorn. En ökad arbetskraftsbrist och en växande osäkerhet kring omvärldskonjunkturen innebär dock en risk att företagens anställningsplaner kan vara för optimistiska.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Västernorrlands län och riket 1995–2022

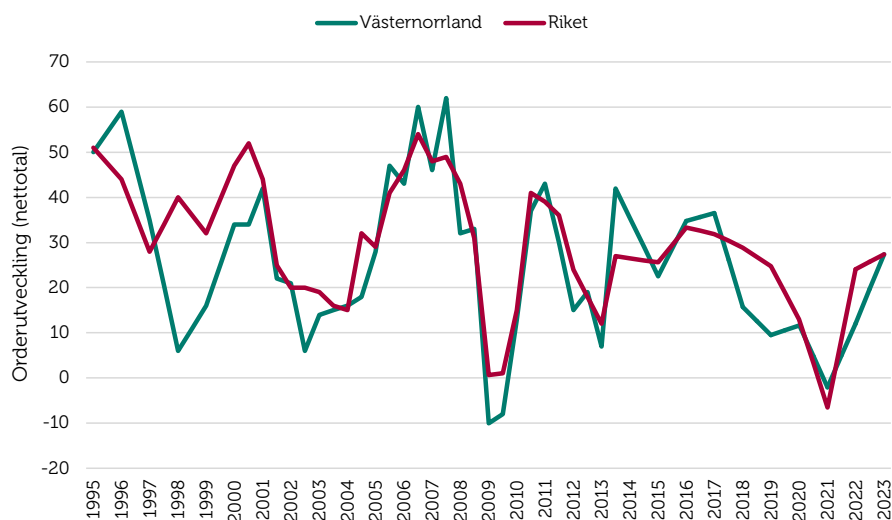
Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

I årets Småföretagsbarometer har tillväxten av länets orderingång återhämtat sig efter nedgång i fjol. Totalt har 41 procent av företagen i länet haft en ökad orderingång under det senaste året, medan 29 procent uppger att den minskat. Det ger ett nettotal på 12 i år, jämfört med minus 2 i fjol. Motsvarande nettotal för rikssnittet är 24. Utfallet för orderutvecklingen blev lägre än företagens prognos i fjol, då det förväntade nettotalet för 2022 var 25. Tillsammans med Örebro och Södermanlands län har småföretagen i Västernorrlands län haft svagast orderutveckling i landet under de senaste tolv månaderna. Det är den höga andelen företag som sett en minskad orderingång som drar ned det länets sammanvägda nettotal.

Prognosen för orderutvecklingen det kommande året är att tillväxttakten ska öka. Bland företagen i länet tror 40 procent att deras orderingång kommer öka under de kommande tolv månaderna medan 13 procent förväntar sig att den kommer minska. Det förväntade nettotalet för orderingången under det kommande året blir därmed 27. Motsvarande nettotal för rikssnittet är också 27.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Västernorrlands län och riket 1995–2022

Tackat nej till order

När tiden inte räcker till, om finansiering till nödvändiga investeringar eller personal saknas kan många företag behöva tacka nej till order. I Västernorrlands län har 41 procent av småföretagen tackat nej till order, vilket är en större andel jämfört med i fjol (31 procent) och samma andel som rikssnittet.

Precis som i övriga Sverige är den främsta anledningen till att företagen tackat nej till order att de redan har mer att göra än vad de hinner med. I länet anger 45 procent av företagen detta som främsta anledning (i fjol 46 procent), vilket är på samma nivå som rikssnittet. Kapacitetsbristen är således fortsatt påtaglig både i länet och i riket som helhet.

Som tidigare år, och i likhet med riket som helhet, är även arbetskraftsbrist en betydande anledning till att företagen tackar nej till order. Som vi kommer att redogöra för längre fram upplever många företag i Västernorrlands län kompetensbrist som det främsta hindret för tillväxt. Detta kan förklara varför arbetskraftsbristen i form av exempelvis kompetens- och matchningsproblematik samt att företagen redan har mer att göra än vad de hinner med anges som huvudorsaker till att de tackat nej till order. Även finansieringsproblem är en anledning till att företagen tackar nej till order.

Alternativet "annan anledning" kan exempelvis vara att uppdraget inte är tillräckligt lönsamt eller att företaget har brist på råvara eller materiel för att möta uppdraget.

Figur 6 Tackat nej till order

Omsättning

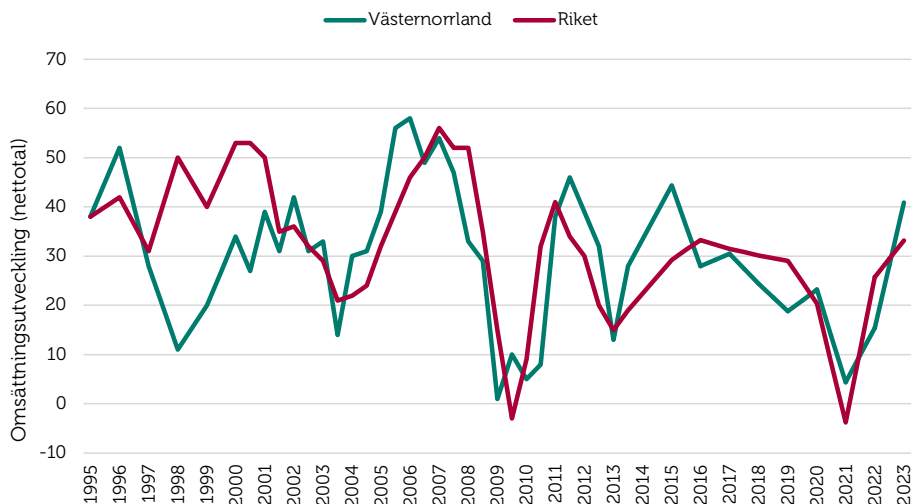
Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Västernorrlands län är fortsatt på en god nivå efter en kraftig ökning som började 2013, se figur 7. Tillväxttakten mattades dock av i fjolårets rapport och hamnade då på nettotalet 4, vilket var ett av de lägsta resultaten för omsättningsutvecklingen i länets historia.

I årets Småföretagsbarometer har tillväxttakten i Västernorrlands län ökat till nettotalet 15. Under de senaste tolv månaderna har 45 procent av länets småföretag haft en ökad omsättning medan 30 procent uppger att den minskat. Precis som för sysselsättningen och orderutvecklingen var prognosen för omsättningsutvecklingen mycket optimistisk bland företagen i fjolårets rapport. De förväntade sig då en omsättningstillväxt till ett nettotal på 21. Årets utfall blev därmed lägre än företagens prognoser.

Företagen i länet tror dock på en kraftigt ökad tillväxttakt i omsättningen under de kommande tolv månaderna. Andelen företag som förväntar sig en ökad omsättning är 51 procent, medan 10 procent förväntar sig att den kommer minska. Detta ger ett förväntat nettotal på 41. Motsvarande nettotal för riksnittet är 33 och endast i Östergötlands län har småföretagen mer optimistiska förväntningar på omsättningsutvecklingen med ett nettotal på 46.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Västernorrlands län och riket 1995–2022

Lönsamhetsutvecklingen

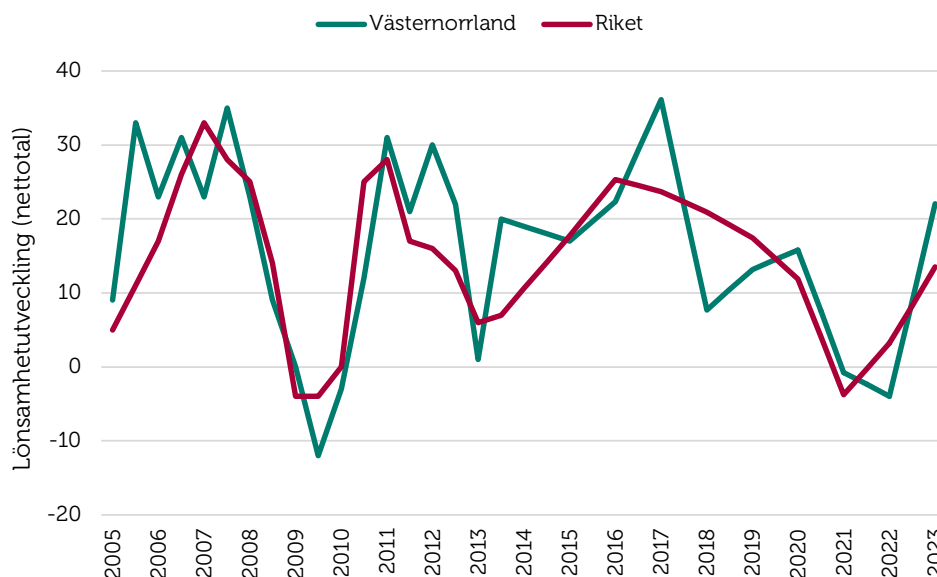
Företagens möjligheter att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis kopplat till lönsamhetsutvecklingen. Figur 8 visar att länets lönsamhetstillväxt återhämtade sig efter att ha minskat rejält år 2018. I fjolårets rapport minskade tillväxttakten kraftigt, i linje med utvecklingen i riket som helhet.

Under de senaste tolv månaderna har lönsamhetstillväxten fortsatt vika nedåt i Västernorrlands län, till skillnad från rikssnittet som haft en tilltagande lönsamhetsutveckling. Bland företagen i länet har 33 procent haft en ökad lönsamhet under det senaste året, medan den minskat för 37 procent. Länet nettotal för lönsamhetsutvecklingen minskar därmed ytterligare från fjolårets minus 1 till minus 4 i år. Lönsamhetstillväxten i länet är därmed på en negativ nivå för andra året i rad. Den ökning, till ett nettotal på 16, som länets småföretagare förväntade sig i fjol har därmed inte infriats. Att företagens bedömningar om den egna lönsamheten inte har utvecklats i linje med fjolårets förväntningar är sannolikt en effekt av det högre kostnadsläget till följd av bland annat det oroliga omvärldsläget. Motsvarande nettotal för riksgenomsnittet är 3.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland Västernorrland läns småföretag öka kraftigt till 22, vilket är högre än rikssnittets förväntningar (nettotal 14). Bland länets företag tror 43 procent på en högre lönsamhet medan 21 procent tror att den blir lägre under det kommande året.

För riket som helhet finns det en bred samsyn om en förbättrad lönsamhet, men förväntningarna är påtagligt lägre jämfört med våren 2021. Mest pessimistiska om den framtida lönsamheten är byggföretagen och de mest optimistiska företagen finns i tjänstesektorn. Även i tillverkningsindustrin och handelssektorn förväntas lönsamheten förbättras men långt under fjolårets förväntningar.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (nettotal) i Västernorrlands län och riket 2005–2022

Företagens prisförväntningar

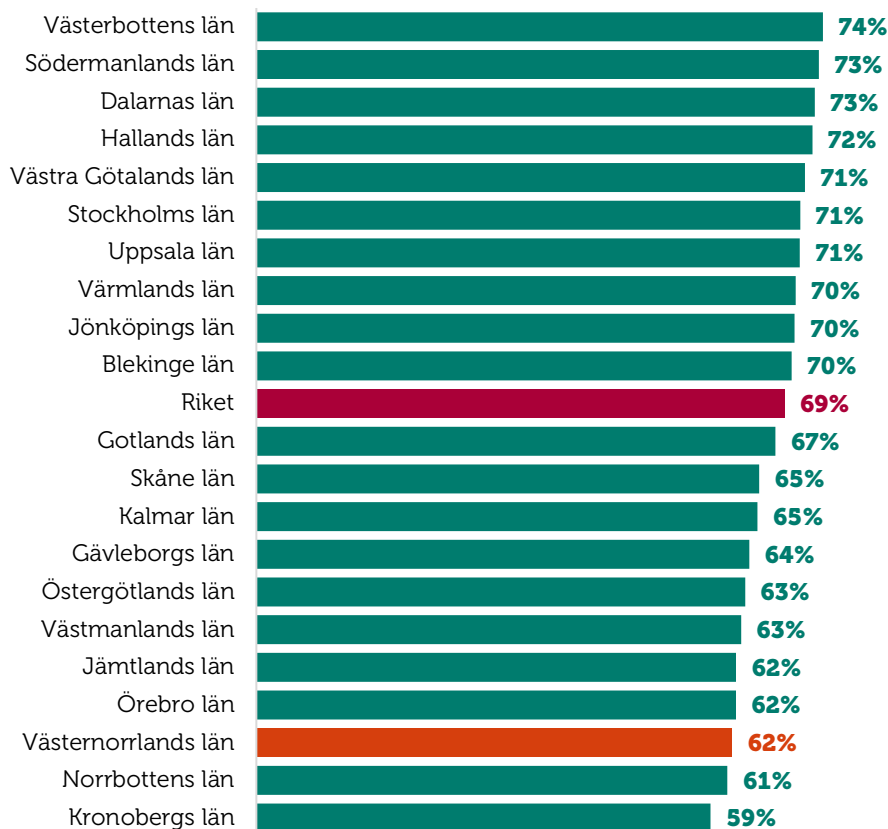
Företagens planer på eventuella prishöjningar ligger på en högre nivå än i tidigare undersökningar. I årets Småföretagsbarometer planerar 70 procent av landets småföretag att höja sina försäljningspriser under det kommande året, vilket är rekordhøgt i undersökningens historia. Med 74 procent av företagen i länet som räknar med att höja sina priser under det närmsta året placerar sig Västernorrlands län över riksnittet. I fjol var motsvarande andel bland länets företag 45 procent.

För riket som helhet ser vi att det främst är inom handeln, transport, hotell och restaurang som företagen planerar att höja sina priser. I fallande ordning följer därefter tillverkning, byggnad och tjänsteföretag. Företag inom tjänstesektorn bedömer inte i lika stor utsträckning som övriga branscher att kostnader för energi, råvaror och insatsvaror kommer påverka dem under det kommande året, vilket kan förklara att färre företag i den här sektorn tror att de kommer höja priserna. För många företag kan det vara svårt att kompensera kostnadsökningarna genom att ta ut högre priser av kunderna, åtminstone på kort sikt. Långa affärskontrakt begränsar utrymmet för prishöjningar men det kan även krävas omförhandlingar med kunder och leverantörer, vilket kan ta tid. Det kan också finnas en osäkerhet om hur mycket företaget kan höja priserna utan att riskera att tappa kunder.

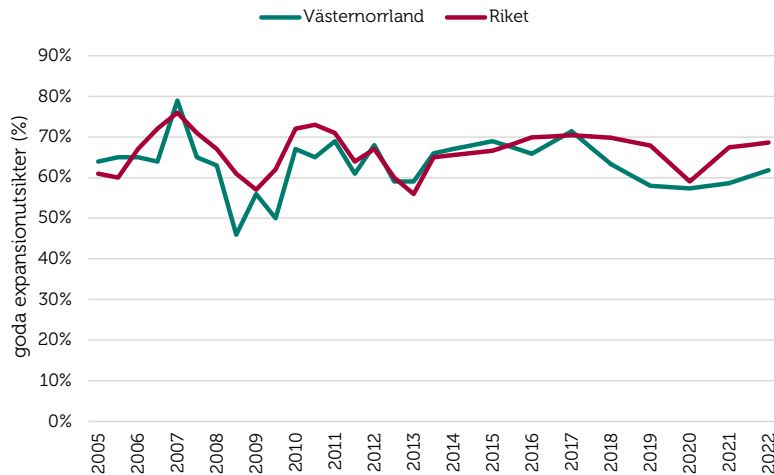
EXPANSIONSUTSIKTER OCH HINDER FÖR EXPANSION

Ett återkommande och glädjande resultat i Småföretagsbarometern är att småföretagen ser fortsatt goda möjligheter att expandera. Företagen i Västernorrlands län upplever dock sämre möjligheter att växa framöver jämfört med rikssnittet – 62 respektive 69 procent, se figur 9. Samtidigt vill omkring nio av tio företag i länet växa. Figur 10 visar länet historiska utveckling gällande företagens expansionsutsikter.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2022

Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Västernorrlands län och riket 2005–2022

Det är relativt enkelt att starta företag i Sverige, men inte alltid lika lätt att få företaget att växa och bli framgångsrikt. Det finns många svårigheter och hinder som hämmar företagarnas jobb- och välfärdsskapande. Det gäller till exempel småföretagens konkurrenssituation, samt konkreta hinder som kostnaderna för att anställa och möjligheten att hitta nya medarbetare med rätt kompetens.

Det främsta tillväxthindret är bristen på lämplig arbetskraft, ett hinder som har ökat i betydelse jämfört med i fjol. I årets undersökning uppger 41 procent av länets företag det svaret, vilket ska jämföras med fjolårets 23 procent. Problemen med kompetensbrist och matchning på länets arbetsmarknad fortsätter därmed att vara betydande trots en svag arbetsmarknad.

Företagen i Västernorrlands län upplever i betydligt högre utsträckning än rikssnittet att en svag efterfrågan av företagets varor eller tjänster är ett betydande hindret för tillväxt. Andelen företag som ser det som största hinder för tillväxt är 14 procent, jämfört med i riket som helhet där 5 procent av företagen uppger det som främsta tillväxthinder.

Det näst vanligaste tillväxthindret är politisk oförutsägbarhet, vilket 10 procent av företag uppger. Detta kan vara en effekt av oro i omvärlden till följd av Rysslands krig i Ukraina vilket har fortsatt driva upp bland annat el- och drivmedelspriser samt kostnader för material, leveranser och frakter. Samtidigt har även svensk energipolitik en roll i det höga kostnadsläget på energi som företagen upplevt under året, vilket också kan förklara att politisk oförutsägbarhet upplevs som ett betydande tillväxthinder.

Ett annat vanligt tillväxthinder är höga arbetskraftskostnader. Skatter och kostnader för arbetskraft, inklusive sociala avgifter är stora kostnader för många företag och påverkar direkt lönsamheten och risken med att driva företag.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Västernorrlands län och i riket 2022 (procent)

SLUTSATSER

Det är en tydlig återhämtning i småföretagskonjunkturen som årets Småföretagsbarometer visar efter den djupa nedgången förra året som till stor del påverkades av pandemin. Sedan bottenivån i fjol har konjunkturindikatorn i riket som helhet stigit från -15 till 57, vilket är den största ökningen sedan den globala finanskrisen 2008/2009. Borttagande av coronarestriktioner och ett uppdämt konsumtionsbehov gav ytterligare skjuts i konjunkturen framför allt i företag verksamma inom besöksnäringen, branscher som drabbades särskilt hårt under pandemin. Återhämtningen har dock kantats av återkommande leveransstörningar och en tilltagande brist på rå- och insatsvaror men också av snabbt stigande kostnadsökningar, vilket kan bli en växande utmaning under de kommande tolv månaderna.

Småföretagen räknar med att sysselsättning, ordergång och omsättning kommer att stiga ytterligare under de kommande tolv månaderna. Det innebär att den samlade konjunkturindikatorn stiger till 88, vilket är över det historiska snittet 76. Mest optimistiska är företag i branscher som ännu inte helt återhämtat sig från pandemin, inte minst hotell och restaurangföretagen.

I Västernorrlands län har konjunkturindikatorn stigit till nettotalet 33 men trots det placerar sig länet under rikssnittets nettotal 57. Företagen i Västernorrlands län förväntar sig dock en rejäl förbättring av konjunkturläget under det kommande året. Deras sammanvägda prognoser för sysselsättning, ordergång och omsättning visar en högre tillväxttakt till en konjunkturindikator på nettotalet 85. Motsvarande prognos för rikssnittet är en ökad tillväxttakt med ett förväntat nettotal på 77.

Företagens framtidsplaner sker under en osäker omvärldskonjunktur. Kriget i Ukraina och sanktioner mot Ryssland tenderar att hålla uppe de redan höga råvarupriserna och försvårar tillgången på rå- och insatsvaror med risk för fortsatt höga produktionskostnadsökningar. En rekordstor andel företag, sju av tio, planerar att höja sina försäljningspriser under det närmaste året sannolikt för att kompensera sig för de stigande kostnaderna. För många företag kan det vara svårt att övervältra de stigande kostnaderna mot sina kunder till exempel på grund av långa avtal med risk för att företaget tvingas dra ned på produktionen eller vidta ytterligare kostnadsbesparingar.

En snabb penningpolitisk åtstramning under 2022, för att få ned den höga inflationen, ter sig alltmer sannolik ut och är ett tydligt skifte efter en lång period med sjunkande räntor och låg inflation. Stigande räntor kommer att ha en dämpande effekt på konsumtions- och investeringstillväxten, något som småföretagen måste ta höjd för.

Swedbank

Swedbank, Landsvägen 40, 172 63 Sundbyberg
Postadress: 105 34 Stockholm
08-585 900 00 | info@swedbank.se | swedbank.se

Sparbankernas Riksförbund

Sparbankernas Riksförbund, Vasagatan 11, 10 tr, 111 20 Stockholm
Postadress: Box 16249, 103 24 Stockholm
08-684 206 20 | info@sparbankerna.se | sparbankerna.se

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmansgatan 40, 113 57 Stockholm
Postadress: 106 67 Stockholm
08 - 406 17 00 | info@foretagarna.se | foretagarna.se